

INFERNO V (2.)

KRUH: SMILSTVO)

1 **Z prvního kruhu tak jsem sešel dolů**
2 **do druhého, jenž menší prostor svírá,**
3 **však je v něm více strádání a bolu.**

4 Tam Minos zuby ceně hrozně zírá:
5 při vstupu každého sám zkoumá viny
6 a soudí, jak by chvost byl trestu míra.

7 Když totiž duše bědná pro své činy
8 sem přijde, vyzpovídá se mu zcela,
9 a on, jenž hříchy zná jak nikdo jiný,
10 ví hned, kam v pekle dostat by se měla:
11 o kolik stupňů níž jí místo sluší,
12 tolikrát stočí ohon kolem těla.

13 U něho stále stojí mnoho duší,
14 jež vyslechnuvše ortel, do propasti
15 pak sestupují dolů v kruhy užší.

16 „Ó ty, jenž vcházíš do míst muk a strastí,“
17 křik spustil Minos, když mne spatřil z dáli,
18 a chvíli přestal míru trestu klásti,

19 „jen ať tě šířka vchodu neošálí-
20 rozvaž si cestu, než se vydáš na ni!“

21 „Proč bouříš tak?“ řek’ Vůdce na křik stálý
22 „Nic v cestě určené mu nezabrání.

23 Tak chtějí tomu tam, kde vše se zmůže,
24 cokoli chtějí. Neptej se už ani!“

25 Ty bolné zvuky, jak když úž a úže
26 hrdlo se stahuje, mi k sluchu zněly
27 tak naléhavě, jak jen nárek může.

28 V těch místech den i světlo oněměly,
29 však vzduch jak moře v děsné bouři ječí,
30 jak vichry protivné by sraz tu měly.

31 Smršť pekelná, jež vztekem všechno předčí
32 ty duchy unáší a do muk vhání,
33 že bolem svíjejí se jako v křeči.

34 A když jsou takto nad sráz v zkázu štváni,
35 pláč jejich, křik a lkání znějí strašně,
36 i proti Bohu rouhání a lkání.

37 **I zvěděl jsem, že ti, kdo prostopázně**
38 **hřešili tělem, pykat musí tady,**
39 **ti u nichž rozum překonaly vášně.**

40 A jako špačci, když se začnou chlady,
41 se slétají a hejně táhnou spolu,
42 tak také těchto bědných duchů řady
43 se ve větru hned nahoru, hned dolů
44 zmítají vědouce, že nedosáhnou
45 úlevy ani ulehčení v bolu.

46 Jak jeřáby, když zpívající táhnou
47 a dlouhou čmouhu po obloze tvoří,
48 tak stíny věděl jsem už chvíli drahnou,
49 jak temná smršť do hroznách vírů noří,
50 a řek’ jsem: „Mistře, kdo jsou ti v tom davu,
51 ti duchové, jež černý vzduch tak moří?“

52 „Ta první, o níž přeješ si mít zprávu,“
53 mi odpověděl, „panovíci byla,
54 již mnohé kmeny měly za svou hlavu.
55 Ta v zhýralosti neřestné tak žila,
56 že zastřít chtějíc vlastní hanbu svoji,
57 zákonem všechno smilstvo povolila.
58 Toť Semiramis, oníž psáno stojí,
59 že zdělila trůn svého chotě Nina
60 v zemích, jichž nyní sultán dobyl v boji.
61 Tu druhou usmrtila láska jiná,
62 když rušila slib Sicheovi daný,

63 třetí je Kleopatra, chtíci vinná.“
64 I Helenu zřím, pro niž vyvolány
65 tak bědné doby, Achilla, jenž stále
66 bojoval pro lásku, až zhytnul z rány.
67 Zde Paris, Tristan...Na tisíce dále
68 stínů mi ukázal i vyjmenoval,
69 z nichž každý život skončil v lásky žale.
70 Tu při těch vzpomínkách, jež mistr choval
71 na reky dávných dob a krásné ženy,
72 smutek a soucit jakýsi mě oval,
73 a řek' jsem: „Rád bych, pěvče vyvolený,
74 poznal ty stíny dva, jež, prosty tíže,
75 jsou spolu jako větrem unášeny!“
76 A on: „Jen posečkej, až budou blíže:
77 ochotně odpovědí na cokoli,
78 když oslovíš je láskou, jež je víže.“
79 A když je vítr snes' k nám do okolí,
80 já pravil jim: „Nám, duše zarmoucené,
81 povězte o sobě, když jiný svolí.“
82 Jak holubi, jež roztoužení žene,
83 že k hnízdu svému, ač jim vichr brání,
84 slétají na peruti rozpražené,
85 tak od davu, v němž Dido byla paní,
86 se odtrhli a hned k nám přiletěli,
87 tak mocně volalo je moje přání.
88 „Ó tvore soucitný a v dobru bdělý,
89 jenž tmou jsi přišel na svém putování
90 k nám, kteří svět jsme krví pokrápěli,
91 Pán světů kdyby slyšel naše lkání,
92 my pokoj bychom vyprosili tobě,
93 že s naší bídou cítíš slitování.
94 Když slyšet chceš nás, porozprávět sobě
95 my zůstanem, co jindy lze jen stěžít,
96 neb vichr právě ustal ve vé zlobě.
97 Má rodná země leží na pobřeží,
98 k němuž si řeka Pád svou cestu volí
99 hledajíc klid i s vodou, jež v ní běží.
100 Láska, jež plachá srdce rychle školí,
101 v mém druhu prudce vzplanula k mé kráse
102 jež tak mi vzata, že to dosud bolí;
103 láska, jež láskou jenom ztišit dá se,

104 s ním spoutala mne touhou mocné síly,
105 která, jak vidíš, nezaniká v čase ;
106 láska nás vedla k smrti v téže chvíli -
107 však Kaina čeká na našeho vraha!“
108 Těmito slovy ke mně promluvili.
109 Uslyšev o žalu, jenž vzešel z blaha,
110 já hlavu klonil, slzu tajil v oku,
111 až zeptal se mně Básník: „Co tě zmáhá?“
112 Ó běda,“ řek' jsem druhu po svém boku,
113 „jak vroucí stesk, jak sladké rozhodnutí
114 je přivedlo k tak bolestnému kroku!“
115 Pak pravil jsem jim zase v žalném hnutí:
116 „Francesco, tvoje velké utrpení
117 mne k smutku dojíhá a k slzám nutí!
118 Však pověz mi: v čas milostného chvění
119 jak v lásce počínali jste si spolu
120 a jak jste poznali své roztoužení?“
121 Tu ona na to: „Není větších bolů,
122 než v době bídy vzpomínati blaha -
123 to zná tvůj Mistr, v němž jsi měl svou školu
124 Však chceš-li vědět, kam až kořen sahá
125 té naší lásky, pro niž jsme ti milí,
126 promluví řečí, jež jen pro pláč váhá.
127 My jednou čtli pro pouhou kratochvíli
128 o Lancelottu, jak ho láska jala.
129 Sami a bez úmyslů zlých jsme byli.
130 Ta četba chvílemi nám vzhlednout dala,
131 chvílemi zas nám při ní bledla líce -
132 na jednou místě však nám rozum vzala:
133 Když četli jsme, jak úsměv milostnice
134 s úst sladkých slíbal ve vášnivém chvění,
135 on, jenž se ode mne teď nehne více,
136 rty políbil mi v němém rozechvění.
137 Kniha i básník byli Galeotto.
138 A toho dne už nechali jsme čtení...“
139 Zatím co jeden duch mi říkal toto,
140 druhý tak zabědoval, s ním se nesa,
141 že bych byl umřel ze soucitu pro to.
142 I klesl jsem, jak mrtvé tělo klesá.